

# Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.

Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Postatakarékpénztári csokkszámja: 52.666.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:

MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

## Testileg és szellemileg ép társadalmon épül fel a legbiztosabb nemzetvédelem

Már a legrégebb kultúrák is felismerték, hogy az állam csak akkor nyugodhat biztos alapokon, csak akkor fejlődhet és virágozhat kulturálisan, gazdaságilag, társadalmilag és katonailag, ha minél több az egészséges polgára, minél nagyobb az egészséges polgárok szaporulata s minél kisebb a testileg és szellemileg fogyatékosok, a társadalomellenes munkakerülőknek, bűnözőknek a száma.

Az egészséges emberek nagyobb teljesítőképessége az állam szempontjából több produktív termelőmunkát jelent, az egyén szempontjából pedig nagyobb kereseti lehetőséget, jobb kulturális, társadalmi és gazdasági színvonalat, életlehetőséget, kiegyensúlyozott, megelégedett egészséges életszemléletet s biztos alapokon nyugvó családi tűzhelyet.

Ha testileg és szellemileg egészségesek a polgárok, akkor az állam is több katonát tud kiállítani mennyiségileg és minőségileg, tehát olyan nagyobb, erősebb hadsereget, amelynek erkölcsi szelleme, munkateljesítőképessége és harcértéke a legnagyobb feladatok teljesítésére is képessé teszi az államot határainak megvédésében, tekintélyének és megbecsülésének növelésében egyaránt.

A világtörténelem folyamán azok a népek pusztultak ki, tűntek el a történelem színteréről, amelyeknek harci erényei, a legfontosabb létfenntartó tulajdonságai fogyatkoztak meg. Napjainkban is láthatjuk, hogy csak azok a népek rendelkezhetnek önálló államfenntartó képességekkel, amelyeknek megvannak

a megkövetelt katonai harci erényei. Ellenben azok a népek, amelyeknek nincsenek meg a szabad és független állami élet fenntartásához szükséges tulajdonságaik — bármilyen kiváló más képességekkel is rendelkeznek —, elbuknak a fajok, népek közötti fokozott versengésben és létért folytatott küzdelemben.

Egy nép államfenntartó képességei közül döntő jelentőségű az állam léte a polgárainak a katonai harci erényeinek a milyensége. Mivel pedig fokozott nemzetvédelmi katonai követelményeknek elsősorban csak a testileg és szellemileg teljesen egészséges emberek erkölcsi és munkateljesítőképessége tud megfelelni, ezért a huszadik század fejlett államközösségeiben különösen fontos jelentősége van a nép-egészségügynek, az állampolgárok egészségének.

A számszerűleg kicsi nép is biztosítani tudja független, önálló életét és szabad fejlődési lehetőségét, ha kiválóak a küzdelemhez szükséges életerői, katonai erényei. S a számbelileg nagyobb nép is elbukik, ha nincsenek meg előbbi képességei. A katonai erények ápolásának elhanyagolása nemzeti katasztrófát jelent. Az államot csak a nép egészséges élettereje képes fenntartani.

Egy nép vitális képességei elsősorban a hadseregének minőségében, katonai erényeiben nyilvánul meg. Az a nép, amelynek katonai harci erényei meggyengültek, a visszafejlődés útjára lépett s önálló állami létét nem önmaga irányítja, hanem a történelmi események sodra. A lázas sietőséggel bevezetett angol-

országi általános védkötelezettség bizonyítja a legbeszédesebben, hogy mit jelent az állami lét szempontjából a kötelező katonai szolgálat. Felismerték az angolok, hogy milyen fenyegető veszedelmet jelent a katonai erények hatékony ápolásának elhanyagolása. Az új angol véderőtörvény a legékeesebb cáfolat minden álmodozó, antimilitarista, szobatudós elgondolásra.

A nép katonai erényeinek kimunkálása tehát elsőrendűen fontos állampolitikai feladat. Az általános védkötelezettség nem jelent támadó háborúra való készülődést, hanem jelenti egyrészt a nép vitális érdekeinek önvédelmi, másrészt a további egészséges fejlődésének biztosítását és előmozdítását.

Minden tényezőnek oda kell hatni hazánkban, hogy mindkét nembeli ifjúságunk

testileg és szellemileg a legegészségesebb legyen, katonai erényeinek legnagyobbfokú teljesítőképességének mindenkor a birtokában legyen. A hadsereg nem öncélú testület, hanem ifjúságunk nevelésének nélkülözhetetlen tényezője, népi és katonai erényeinknek, a nemzeti öntudatnak fenntartója és fejlesztője, önálló, független nemzeti létünknek letéteményese.

Mindnyájunknak hazafias szent kötelessége tehát, hogy honvédségünk iránt, melynek örök forrása maga a nép, bizalommal és szeretettel viseltessünk annak munkáját közreműködésünkkel megkönnyítsük és előmozdítsuk, mert a haza védelmének, a jobb, egészségesebb, boldogabb nemzetek kifejlődésének legbiztosabb záloga a honvédségünk erkölcsi és fegyveres ereje.

## Csütörtökön, szeptember 28-án iktatják be az új főispánt

A vármegyei rendes közgyűlés szeptember 30-án lesz

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 28-án iktatja be méltóságába Beliczey Miklós főispánt.

A törvényhatósági bizott-

ság szeptember havi rendes közgyűlését szeptember hó 30-án tartja, amelyen már Beliczey Miklós főispán elnököl.

## Tisztújító közgyűlés

Szarvas nagyközség képviselőtestülete dr. Ugrin László járási főszolgabíró elnökle mellett szeptember 16-án, szombaton délután 9 órakor a község háza nagytanácstermében tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlés egyetlen tárgya volt az üresedésben lévő mérnöki állás betöltése.

Dr. Ugrin László főszolgabíró a gyűlés megnyitása után ismertette a pályázat eredményét, mely szerint a mérnöki állásra ketten

pályáztak: Tóth Miklós és Dávidházy Imre. Ezen bejelentés után következett a névszerinti szavazás. Tóth Miklós kapott 20 szavazatot, Dávidházy Imre nem kapott szavazatot s így az elnöklő főszolgabíró Tóth Miklóst nyilvánította ki megválasztott mérnöknek, aki nyomban letette a hivatalos esküt. Az új mérnökhöz dr. Ugrin László főszolgabíró szép, hatásos beszédet intézett. Tóth Miklós a főszolgabíró buzdító szavait megköszönve

igéretet tett, hogy munkájával mindig a község érdekeit fogja szolgálni. Az új mérnököt e helyről is szeretettel köszöntjük s munkájára Isten áldását kérjük.

## Békés vármegye Törvényhatósági Tűzoltó Szövetség közgyűlése

Vasárnap rövid időre megelégnünk községünk egyhangu, szürke köznapi életével. Az őszi verőfényben a szarvasi utcán itt is, ott is feltűntek a tűzoltó egyenruhák; néhol magánosan, emitt kettessel, amott szakaszosan meneteltek a tűzoltás katonái, hogy megnézzék községünk látnivalóit... Sokan felkeresték az Erzsébet-ligetet, a strandot. A városháza ormán az őszi szél büszkén lengette a nemzeti lobogót és az emberek egymást kérdezték: micsoda ünnep van ma? És valóban Szarvas nagyközség vasárnap ünnepet ült. Vasárnap községünkben tartotta ezévi rendes közgyűlését Békés vármegye Törvényhatósági Tűzoltó Szövetség és Békés vármegye Tűzoltó Szövetsége Segélyező Pénztára.

A közgyűlésen Békés vármegye összes községeinek tűzoltósága képviseltette magát: megjelent 250 kiküldött. A vezetőség közül a közgyűlésen részt vettek: dr. Ugrin László járási főszolgabíró, szövetségi ügyvezető elnök, Horváth István kerületi tűzrendészeti felügyelő, vitéz Biki Nagy Imre tűzoltófőparancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő, dr. Simkovich Mihály tűzoltóparancsnok, dr. Demján György tűzoltóparancsnok. A közgyűlés a község háza nagyteremében folyt le. A Tűzoltó Szövetség választmányának ülése után kezdetét vette a közgyűlés.

A közgyűlést dr. Ugrin László járási főszolgabíró ügyvezető elnök gyönyörű, hatásos és magasan szárnyaló beszéddel nyitotta meg. A sikerült, tartalmas, szakszerű megnyitó beszédet a közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta. A folyó ügyek, választások és indítványok elintézése, illetve letárgyalása után a közgyűlés tagjai kivonultak a Nyári Színház udvarára. A helyi önkéntes tűzoltóság előbb

a színházon, majd annak belsejében és az Árpád-szálló tetején mutatott be nagyon jól sikerült támadást. Az önkéntes tűzoltótestület gyors biztos működése önnönmagát dicséri. Majd a légoltalmi segédosztag mutatkozott be. A légoltalmi segédosztag dr. Simkovich Mihály parancsnoksága mellett igen szép, szakszerű munkát végzett. A helyi tűzoltóság és a légvédelmi segédosztag ügyes bemutatóit igen szépszámu közönség is végignézte.

A sikeres bemutatók után a szarvasi önkéntes tűzoltótestület a Polgári Körben vendégül látta a vidéki tűzoltó-bajársakat. A bajtársi szeretetvendégségen a hagyományos, magyaros ellátásért Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő mondott hálás köszönetet a szarvasi bajtársaknak; a köszönő elismerést vitéz Biki Nagy Imre főjegyző, tűzoltófőparancsnok hasonló szép szavakkal nyugtázta.

p—j

## Állást foglalt a kereskedelem az üzleti záróra szabályozásának kérdésében

A kereskedelmi miniszter legutóbbi törvénytervezetét készítette az üzleti záróra kérdésének rendezésére.

Hosszu évek óta állandó vita tárgya a záróra kérdése, ezért kívánja most a miniszter törvényesen lezárni a megújuló problémát. A Budapesti Kereskedelmi Kamara értékezetet tartott és annak, valamint a különböző kereskedelmi testületeknek befutó észrevételei alapján felterjesztést intézett a miniszterhez, amely a kereskedelem állásfoglalását foglalja magában. A felterjesztésben rámutat arra, hogy indokolt lenne

megkülönböztetést tenni a nagyobb részt élelmiszert árusító üzletek és az iparcikket árusító üzletek között a záróra szempontjából, mert különösen a falusi kereskedőknek komoly aggodalmak vannak a tervezettel szemben, amely tiltja a reggel 5 óránál korábbi nyitást és az este 8 óránál, szombaton pedig este 9 óránál későbbi zárást. A falusi kereskedők attól tartanak, hogy ez nem egyeztethető össze a mezőgazdasági lakosság szokásaival. Miatán pedig az ország kereskedőinek közel 50 százaléka

### Figyelem!

A belügyminiszter rendelete megtiltja a mozikközönségnek, hogy az előadások alatt akár tetszésének, akár nemtetszésének tapssal, vagy püsszegéssel kifejezést adjon. Azt, aki a tilalmat megszegi 15 napig terjedhető elzárással büntetik.

falusi vegyeskereskedő, felfogásuk súlyosan esik latba. A falusi kereskedők azt kívánják, hogy nyáron reggel 4 órakor nyithassanak és este 10 órakor, vagy legfeljebb 9 órakor zárhassák boltjukat.

Általános az a felfogás, hogy Budapestre, valamint a városokra más intézkedéseket kell hozni, mint a falvakra. A fővárosi kereskedőknek egyébként az a kívánsága, hogy ezentul törvényes munkaszünet legyen újév napján, március 15-én, Nagypénteken, husvét és pünkösd második napján, Szent István napján, Urnapján és karácsony mindkét napján. Azt kéri továbbá, hogy a pirosbetűs ünnepeken délután kettőtől tartsák nyitva üzleteiket és nem 12-ig, ahogyan a tervezet javasolja.

## Zárolt anyagkészletek forgalomba- hozatala

Az iparügyi minisztérium a zárolt anyagkészletek forgalombahozatala és felhasználása tárgyában úgy intézkedett, hogy ezek kiutalását a kereskedelmi és iparkamaráknál kapható űrlapokon kell kérelmezni. Az űrlapok ezidő szerint nyomásban állnak és a kamarák egy-két napon belül megkapják őket. Az érdekeltség gyors kiszolgálása szempontjából a szegedi kamara úgy intézkedett, hogy az űrlapok kerületének minden ipartestületénél és kereskedelmi egyesületénél beszerezhető legyenek. Az űrlapok ára darabonként 10 fillér.

## 1940. típusú Orion, Standard, Telefunken RÁDIÓK megérkeztek.

Gyári ár! Kedvező részletfizetés!  
**Sztrehovszkynál**

Piactér. Telefon 59.

**Néprádiók előjegyezhetők!**  
Díjmentes bemutatás!

## Az összes iskolai írószerek

ugymint rajzpapír, vonalzó, irón, toll, tollszár, radírgumi, irónhegyező, gombfesték, szineskréta, szinesirón, stb., valamint az összes iskolákban használatos előírás szerinti

**füzetek legolcsóbb beszerzési forrása**

**Müller Károlyné** könyv-, papír-  
és írószerekkereskedése

Póstával szemben

Telefon 109

# Hírek

## Istentiszteletek:

A szarvasi ág. hitv. ev. ótíplomban vasárnap délelőtti 8 órakor tót, d. e. 10 órakor magyar, az újtemplomban 8 órakor tót istentisztelet van.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban: Vasárnap fél 9 ó. csendes mise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise. D. u. 6 ó. litánia, szentbeszéd. Köznapokon a reggeli szentmise 8 ó., a délutáni ájtosságok 6 ó.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Árvaház dísztermében. — Kondoroson minden második vasárnap délután 2 órakor ref. istentisztelet a községi iskolában.

— Választás. Kellő Gusztáv ev. lelkeszt megválasztották a bányakerületi lelkeszi becsületszék rendes bírájává.

— Igazgatóhelyettes. A községi iskolaszék Rohoska Lajos ev. tanítót Janovszky György betegségének tartamára a belső gazdasági továbbképző népiskola igazgatójával megbízta.

— Óvodálatogatók megbízása. A községi óvodák felügyelőbizottsága óvodálatogatókú felkérte I. ker. óvodához Szeleányi Jánosné, Brachna Gaborné, Honti Sándorné, Ribarszky Pál tagokat; a II. ker. óvodához, özv. Fertig Alajosné, vitéz Biki Nagy Imréné, Palkovics Jánosné, Podani János tagokat; a III. ker. óvodához Bartos Pálné, Rohoska Gézané, Wagner Gézané, dr. Simkó Mihály tagokat; a IV. ker. óvodához Rohony Pálné, Vitális Jánosné, Szloszjar Jánosné és Rohony Pál tagokat. A megbízás szeptember és október hónapokra szól.

— Az Országos Protestáns Napokra f. evi szeptember hó 23-ig jelentkezni lehet Szeleányi János igazgató-lelkésznel.

## Rémhírtérjesztés és fecsegés hazaárulás!

— Helyettesítés. Az iparos-tanonciskola felügyelőbizottsága Janovszky György betegszabadságának tartamára az igazgatói teendőket végzését Rohoska Lajos tanítóra bízta.

— Megnyitott a kereskedelmi szakiskola. A Szarvasi Keresk. Egyesület fennhatósága és a vállás-közoktatásügyi m. k. miniszter tanulmányi felügyete alatt álló Szarvasi Kereskedelmi Szaktanfolyam csütörtöki, szeptember hó 21-én kezdte meg működését. A tanévnyitó összejövetelen a növendékekhez az iskola igazgatója intézett beszédet, felolvasta részükre a fegyelmi szabályokat és a tanórarendet. A tanfolyam vezetését továbbra is Raskó Kálmán tanügyi főtanácsos látja el. A tanítás a régi tanterv kezében marad. A szakiskolába a történeti rendelkezés értelmében e hó végéig az igazgatónál való jelentkezés alapján még be lehet iratkozni. Felmutatandó okmányok: az anyakönyvi kivonat és a gimn. vagy a polgári iskola IV. osztályának elvégzését igazoló bizonyítvány. A szakiskola támogatói közé a keresk. egyesületén kívül ezidén Szarvas nagyközség Elöljárósága, a Szarvasi Iparoskör és Kovácsik Pál fenntartó egyesület elnöke léptek. Támogatásukért az intézet vezetősége ezúton fejezi ki köszönetét és háláját.

— A Biblia a világ legelterjedtebb könyve. Hazánkban évente több mint 3000 különféle könyv lát napvilágot. A Biblia vagy annak részei minden esztendőben 50—60 ezer példányban kél el Magyarországon. Világviszonylatban a Biblia vagy annak részei minden esztendőben 10—15 millió példányban kerülnek közforgalomba. Ez az óriás mennyiségű Biblia és bibliai rész több mint 700 különböző nyelven és nyelvjáráson kerül az emberek kezébe.

— Megszűnt kisegítő tanítói állás. Az ezüst-szőlői nép iskolánál a község éveken át kisegítő tanítói állást tartott fenn. Szeptember 1-ével ezen kisegítő tanítói állás megszűnt, miután az ezüstszőlői népiskola körzetében felépült az új állami népiskola, amely október havában működését már meg is kezdi és így az ezüstszőlői ev. népiskola túlszűfolsága megszűnik.

— Változnak az idők. Prágában meghalt a napokban egy ember, akinek a sarkóvére ezt vészték: „Itt nyugszik Jozef Clutz, született Ausztriában, élt Cseh-szlovákiában, meghalt Németországban, annak dacára, hogy egész életén át nem hagyta el Prágát.”

— Pályázat. A szarvasi községi iskolaszék 2 tanyai kisegítő-helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Személyes jelentkezés személyi okmányokkal Bartos Pál iskolaszéki elnöknel szeptember 29. d. u. 4 óráig.

— Nyílt árusítási üzletekben vasárnap végzett munka díjazása. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter által kamaráknak megküldött tájékoztató leirat szerint a munkaszüneti napokon végzett munkát csak abban az esetben kell túlmunkának tekinteni és ennek megfelelően legalább 25 százalékkal magasabban díjazni, ha az alkalmazott teljes heti munkaideje, vagyis az alkalmazott által a hét köznapjain és a munkaszüneti napon együttvéve teljesített munkaidő a rendeletben megállapított munkaidőt meghaladja.

**A Szarvasi Hitelszövetkezet,** mint az O. K. H. tagja cég kiscgazdák és mezőgazdasági munkások részére

## 6%-os kamatozás

mellett folyósít kölcsönöket. Telefon: 60. 272

— Befejeződött a gyapjúkampány. Nagyjából befejeződött már a gyapjúkampány. A rendelkezésünkre álló adatok szerint a gyárak az eddigiek során kb. 7 millió kg. gyapjút vásároltak fel. A Futura is jelentős vásárlásokat eszközölt. Így tehát a Futura és a gyáripar vásárlásai, továbbá a kereskedelem kezén lévő készletek elérik egész gyapjútermelésünk mennyiségét és így a — számítások szerint — gazdák kezén alig lehet már gyapjú.

— Iparos tanonciskola 1939/40 tanévi órabeosztása. Közismereti tárgyak: I. a, hétfő 4—7, szerda 5—7; II. a, csütörtök 4—7, péntek 2—4; II. b, hétfő 4—7, péntek 5—7; III. a, csütörtök 5—7, péntek 4—7; III. b, hétfő 4—7, csütörtök 2—4; IV. a, csütörtök 1—3, péntek 1—3; IV. b, hétfő 1—3, péntek 1—3. Kereskedők: kedd 3—6, szerda 5—7, péntek 4—7. Leány I. oszt. kedd 1—3, csütörtök 1—4; II. oszt. csütörtök 1—4, péntek 2—4; III. oszt. hétfő 4—7, kedd 5—7. Rajzcsoporthoz: kezdő fiú szombat 2—5; diszitó fiú, kedd 1—4; szerkesztő fiú szerda 1—4; ruházati, fiú hétfő 1—4; bőripari fiú kezdő, kedd 1—4; bőripari fiú haladó, szerda 1—4; rajzpotló kedden 4—7 óráig. Leány kezdő rajzcsoporthoz szombat 1—4; leány diszitó rajzcsoporthoz szerda 1—4-ig, női szabó rajzcsoporthoz szerda 1—4 óráig. Evangelikus hittan órák: I. o. fiú hétfő 3—4, II. a, b, péntek 4—5, III. a, b, fiú csütörtök 4—5, IV. a, b, fiú péntek 3—4, kereskedők kedd 6—7; I. leányosztály kedd 3—4, II—III. leányosztály szerda 4—5; református fiúk és lányok szerda 4—5, római katolikus fiúk szerda 4—5, r. kat. lányok kedd 4—5-ig; izraelita vallás szerda 4—5 óráig.

**Örömet jelent**



48 pengő **NÉPRÁDIÓ**  
havi 2 pengő részletfizetésre.  
Teljesítés után ad rádiókezelője.

— Néhány adat Lengyelországról. Lengyelország területe 388.635 négyzetkilométer, lakóinak száma 34 millió, ebből 70 százalék lengyel, 1,2 millió német, 4 millió ukrán, 2 millió zsidó, 1,8 millió orosz és fehér-orosz és 25.000 litván; vallás: 75 százalék r. kat., a többi gör. kat., ortodox, zsidó és ág. ev. A lengyelek a népvándorlás korában telepedtek le a Visztula és Wartha folyók között. I. Boleszláv Chrobry alapította meg a Lengyel birodalmat, 1024. évben király lett. Nevezetesebb uralkodói: I. Ulászló †1333, I. Kázmér †1370, Nagy Lajos magyar király †1382, II. Zsigmond Agost, †1572, Báthory István †1586, Sobieski János †1696, II. Agost Szaniszló alatt Oroszország, Poroszország és Ausztria 1772-ben Lengyelországot felosztották: első ízben, ezt követte 1793. a második, majd 1795. a harmadik felosztás, amely Lengyelországot teljesen megszüntette. 1830—31. és 1862—64. felkelések törtek ki, de az orosz túlerővel szemben eredménytelenek voltak. A világháborúban a központi hatalmak meghódították és 1916-ban Lengyelország függetlenségét elismerték. 1918-ban Padewski kiáltotta a köztársaságot, 1919-ben megszállta Pósent és megkapta a korridort.

## Szarvasi Takarékpénztár

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete

Telefonszám 5. a Magyar Nemzeti Bank mellékhelye Telefonszám 5.  
elfogad betéteket gyümölcsözésre kedvező kamatozás mellett és azokat felmondás nélkül előnyös feltételek mellett folyósít kölcsönöket fizeti vissza

foglalkozik a banküzlet minden ágával

mint a **FUTURA** főbizományosa

Telefonszám: 65.

a legmagasabb áron vásárol mindenféle terményt kezelője

a **MEZŐGAZDASÁGI KÖZRAKTÁRAK r. t.**

itteni telepének

Telefonszám 15.

ahol mindenféle termény és áru alacsony díj mellett tárolható és betárolt árukra, valamint a közraktári jegyekre a bank előnyös feltételek mellett kölcsönt nyújt.

Képviselet

a „Generál” Triesti Általános Biztosító Társulatot és a biztosítási ügyletek minden fájával foglalkozik.

— Tánctanfolyam a Gazdasági Tanintézetben. A Gazdasági Tanintézet Igazgatósága október, december hónapokban, a tanintézet dísztermében, hetenként két napon, 2—2 órán át az esti órákban tanulója részére táncanfolyamot rendez. A tanfolyamon Szarvas közönségének leányait szívesen látja, jelentkezni Kállayné Juhász Ilonka táncnánónél lehet október 3-ig.

— Értesítés. A községi iskolaszék határozata folytán az Orsházi-úti és a Kákai községi népiskolákban a tanítás október hó 2-án kezdődik. A többi községi népiskolában a tanítás szeptember 4-én vette kezdetét.

— Tanítás kezdete. A tanyai gazdasági irányú továbbképző népiskolákban a tanítás október hó 1-ével megkezdődik.

— Próbaorgonálás. Azok a tanítók, illetve tanítónők, akik a Hanzó Mihály ev. tanító nyugdíjaztatásával megüresedett Skorka tanyai tanítói állásra pályáztak, vasárnap, szeptember 24-én délelőtt az Ó-templomban a tót tiszteltetés után próbát tesznek.

#### Óvakodjunk a kémeektől!

— Rendkívüli közgyűlés. A Szarvasi Hengermalom, mint Szövetkezet f. évi szeptember hó 24-én délelőtt fél 11 órakor a Gisz helyiségében III. ker. 115. rendkívüli közgyűlést tart. Ha a rendkívüli közgyűlés szeptember 24-én nem lenne határozatképes, úgy október hó 1-én délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva.

#### Az aprópénzt ne rejtjük el!

A leggazdagabb lengyel olajtermő vidék a németek kezére került. Jaslo, Drohobycz és Boryslaw lengyel kerületek kőolajtelepei a galíciai gyors előrenyomulás folytán német kezébe kerültek. A motorizálásnak a modern háborúban betöltött nagy szerepére való tekintettel ez a veszteség Lengyelországra nézve éppen olyan súlyosan esik latba, miként Németország szempontjából másrészt érezhető könnyebbülést jelent a kőolaj ellátásban. Az elmúlt két év alatt Lengyelország egész kőolajtermése évenként kereken 500,000 tonna nyersolajra rugott. Ilyenformán Lengyelország kőolajtermelése az egész európai kőolajtermelésnek mintegy hat százalékát tette ki. A legdusabb kőolajterületek Lembergől délkeletre, Drohobycz és Boryslaw között fekszenek, míg Jaslónál csekélyebb mértékű a kőolajfordulás. Az 1938. év 507,000 tonna egész nyersolajtermelése a következőképpen oszlik meg: Drohobycz körzete 325,000 tonna, Jaslo vidéke 136,000 tonna, Stanislaw 46,000 tonna. A lengyel nyersolaj feldolgozása 1938-ban a következő eredménnyel járt: benzín kereken 10,000 tonna, petróleum 141,000 tonna, gáz és fűtőolaj 91,000 tonna, kenőolaj 47,000 tonna, zsiradék és vazelin 4000 tonna, paraffin 23,000 tonna, aszfaltkő és egyéb kőolajtermékek 57,000 tonna. A kereken 100,000 tonna benzínhez járul még a földgázból előállított 40,000 tonna benzín, úgyhogy az évenkénti egész lengyel benzintermelés 140,000 tonnát tesz ki. Ez a termelés azonban kétségen kívül még fokozható.

Szarvas nagyközség előljárósága.

### Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 1940. évi gazdasági cseléd és munkás kitüntetési akciója tárgyában kelt rendelete alapján felhívja az előljáróság az érdekelteket, hogy kitüntetésre érdemes, egy munkaadónál legalább 25 esztendő eltöltött gazdasági cselédeiket, illetve kitüntetésre érdemes gazdasági és földmunkásokat a község háza 19. számú közigazgatási jegyzői irodájában folyó évi szeptember hó 30-ig jelenték be. Belső cselédek jutalmazása most nem kérhető és olyan gazdasági cselédékre vagy munkásokra sem, akik a múltban már kitüntetésben részesültek.

Jelentkezéskor az érdekelteknél gazdasági cselédet vagy munkást és azok cselédkönyvét, illetve munkakönyvét is hozza magával a gazda.

A fenti határidőn túli jelentések nem lesznek figyelembevevhetők.

Szarvas, 1939. szept. 9.

Előljáróság.

### Pályázati hirdetmény

A Szarvasi Iparoskör az 1939/40 tanévre a szarvasi kétéves Női Kereskedelmi Szakiskolában egy iparoscsaládból való, négy polgári iskolát végzett keresztény leánykának egész évi tandíját, esetleg két leánykának fél tandíjának fedezését vállalta.

A tandíj elnyeréséért saját kézzel irt és családi körülményeit is tartalmazó kérvényeiket polgári iskolai bizonyítvány csatolásával az Iparoskör címére szeptember 29-én d. u. 6 óráig adandók be.

Pályázhatnak szegénysorsú iparos leányok. Jó előmenetel megkívánatik.

Szarvason, 1939. évi szeptember hó 19-én.

Iparoskör elnöksége.

Békés vármegye. Szarvas nagyközség előljáróságától.

### Verseny tárgyalási hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a község részére szükséges tüzelőanyag biztosítása végett nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Szállítandó 400 mm. hazai származású 2 éves vágású dorongfa, továbbá 1200 mm. hazai darabos vagy kockaszén s 300 mm. hazai darabszén.

A tűzifa a szállítás odaiteléstől számított 15 napon belül, a szén pedig október hó 1-től 1940 évi március hó 1-ig megrendelés szerinti mennyiségben szállítandó.

A tüzelőanyagok a község háza udvarán mérlegelve adandók át.

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett s a községi iktatóhivatalban benyújtott ajánlatok vételnek tárgyalás alá.

Az ajánlatokat „Szarvas község részére szállítandó tüzelőanyag szállítására vonatkozó ajánlat megjelölésével folyó évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 óráig kell az iktatóhivatalba benyújtani. Az ajánlatok ugyanezen napon d. e. 11 órakor lesznek a nagytanács-teremben felbontva.

Ajánlatok részmenyiség szállítására is tehetők.

A tüzelőanyag ára az átvételtől számított 30 napon belül fizetik ki a közpénztár által.

Ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak.

Az előljáróság fenntartja azon jogot, hogy ajánlattevők között az árra való tekintet nélkül szabadon dönthessen s a szállítást esetleg meg is oszthassa.

A számla és nyugtábeljegyek eladók terhe.

Szarvas, 1939. évi szeptember hó 5-én.

Előljáróság.

— Színházi hír. Az Országos Színészkamara elhatározta, hogy Vértés Károly főrendező, a közismert színművészt javasolja a szarvasi békéscsabai színterület igazgatójává.

— Mézzel készült befőttek zamatosabbak és könnyebben emészthetők, mint a cukorral eltett gyümölcsök. 201

— Önálló zsidó állam. A német kormány a megalakítandó új lengyel kormányral meg akar egyezni, hogy a lengyel állam keretében Galiciában autonóm zsidóállamot létesítsenek, ahol a zsidóságnak, adminisztratív önállósága lenne. Erre az autonóm területre telepítenék le a németországi, a cseh-morva protektorátusi és az ausztriai zsidókat.

— A méznek egy háztartásból sem szabad hiányoznia, mert erőt ad, rendben tartja az emésztést és gyógyszerül is szolgál. 201

## APRÓHIRDETÉSEK

Butorozott szoba kiadó. I. ker. 68. 271

Csabacsüdön, a Nagyréten lévő 55 kat. hold tanyás birtok, az 1939—40. gazdasági évre, előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és Imre, valamint dr. Dávid László ügyvédeknel, Szarvason. 233

Mezőturi határban a Peresi-iskolánál 45 katasztrális hold föld feliből kiadó. Jelentkezni lehet Kovács Pálnál Kondoroson, 372. házszám alatt. 253

Tulakörösön 12 hold szántó eladó. Borgulya Endre tanító. 255

Két szobás lakás kiadó. III. ker. 281. 274

II. ker. 92. számú Óvári-féle ház, melyben egy 2 és egy 1 szobás lakás eladó. Érdeklődni lehet Kovácsik Pál fűszerkereskedőnél. 278

120 hold föld Disznóhalmon eladó vagy bérebe kiadó. Értekezés özv. Horváth Gyulánénál II. ker. 105. 277

Kerekes Ferenc, a Szövetkezeti malom melletti kocsmárosnak 14 drb angol malaca eladó. 277

Keresek okt. 1-ére két vagy három szobás lakást. Tóth Miklós községi mérnök. 290

Eladó: Vertheimszekrény, 6 m. szőnyeg, spalettás üvegablakok Beliczei út 183 sz. 289

Vennék használt, de jókarban lévő varrógépet. Cím II. ker. 368. 294

Eladó elköltözés miatt szabadkézből II. 19. sz. alatt különféle házi butor, barna diófa tele háló, konyha butorok és egyéb apróságok. 292

Egy jó családból származó 15—16 év körüli erősebb termetű fiút kéményseprő tanoncnak azonnali belépésre felvesz Gabács András Ócsód 836 sz. alatt. 291

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

**ÉRTESÍTÉS!** Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Szarvason, II. kerület Csúcs-utca 131 szám alatt (dr Simon Béla orvos háza mellett)

**RŐFŐS ÜZLETET NYITOTTAM**

Kérem a n. é. közönséget, hogy vásárlásainál felkeresni sziveskedjen **KRISKA GYÖRGY**

## ELADÓ INGATLANOK

### Földingatlanok

Szarvason, a Kákai táblán és részben a Hegyes-dűlőben lévő 3 katasztrális hold 578 öl szántó, haszonélvezettel terhelt. 211

Csabacsüdön, a Nagyréten lévő 55 kat. hold szántó, szép tanyával és gazdasági épületekkel,

### Házingatlanok

Szarvason, a Zöldpázsiton 511. szám alatt, 410 négyzetölb beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség is van.

Szarvason, a Zöldpázsiton, 514. szám alatt, 372 négyzetölb beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség van.

Fenti ingatlanok igen jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett vehetők meg.

Érdeklődni lehet dr Fisbein Soma és dr. Dávid László ügyvédeknel.